

Secțiunea „Rezultate studiu clinic”

EVALUAREA STRUCTURII ȘI CAPACITĂȚILOR SERVICIILOR DE ANESTEZIE ÎN CENTRELE PERINATALE DE NIVEL I DIN REPUBLICA MOLDOVA

Mamolea Anastasia², Chesov Ion¹

¹Catedra Anesteziologie și Reanimatologie Nr.1 „Valeriu Ghereg”, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

²IMSP SCM Spitalul Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”

Introducere. Serviciile de anestezie și terapie intensivă (ATI) constituie un element indispensabil al îngrijirilor obstetricale moderne, având un rol esențial în gestionarea situațiilor critice, a complicațiilor intra- și post-partum, precum și în asigurarea confortului și siguranței pacientelor. În Republica Moldova, centrele perinatale de nivel I reprezintă prima linie de contact pentru un număr semnificativ de gravide și lăuze, fiind responsabile de o mare parte a intervențiilor obstetricale și ginecologice. În acest context, evaluarea capacităților serviciilor ATI este crucială pentru a identifica lacunele sistemice și pentru a propune măsuri de consolidare a calității și siguranței îngrijirilor materne și neonatale.

Scop. Studiul și-a propus evaluarea structurii și capacităților serviciilor ATI din centrele perinatale de nivel I din Republica Moldova, cu accent pe resurse umane, infrastructură, dotări tehnice, acces la tehnici moderne de anestezie și la medicamente esențiale.

Material și Metode. Au fost evaluate 23 de instituții spitalicești raionale cu centre perinatale de nivel I. Metodologia a inclus: utilizarea chestionarului standard SAT elaborat de OMS și Harvard Medical School (tradus și adaptat contextului local), completarea formularelor anuale de raportare a activității secțiilor ATI (în conformitate cu cerințele Societății Europene de Anestezie și Terapie Intensivă și principiile Declarației Helsinki) și observații directe realizate prin vizite în teritoriu. Chestionarele au fost transmise instituțiilor cu 2–4 săptămâni înainte de colectarea datelor, care a avut loc în perioada iulie–august 2023, datele raportându-se la anul 2022.

Rezultate. Din totalul instituțiilor evaluate, 19 au raportat paturi de ginecologie și 17 paturi obstetricale, însumând 118 (13,5%) și respectiv 171 de paturi. Intervențiile obstetricale și ginecologice reprezintă 28,3% din totalul procedurilor chirurgicale, cu procente ridicate în unele spitale (Criuleni – 58,5%, Cantemir – 47,4%). Majoritatea operațiilor cezariene (83,7%) sunt efectuate în regim de urgență, cu variații mari ale indicatorului pe 1000 de nașteri (de la 4,2 la Rezina până la 247,1 la Florești).

Toate instituțiile dispun de secții ATI, dar niciuna nu are paturi dedicate pacientelor obstetricale. Dotările sunt limitate, lipsind frecvent echipamente pentru monitorizarea hemodinamică invazivă (78,2%), monitorizarea blocului neuromuscular (73,1%), monitorizarea profunzimii anesteziei (100%), managementul termic (91%), precum și truse pentru căi aeriene dificile (73,1%) și troleuri de resuscitare (100%).

Resursele umane sunt insuficiente și îmbătrânite: 31,5% dintre medici ATI au între 52–62 ani, iar 19,6% peste 62 ani. Linia de gardă de ATI pe timp de noapte nu este respectată conform ordinului ministerial. Analgezia pentru naștere este accesibilă doar în două instituții și în mod sporadic, în timp ce anestezia loco-regională 24/7 este disponibilă în mai puțin de un sfert dintre centre. Anestezia generală este utilizată universal.

Concluzii. Evaluarea evidențiază deficiențe majore în structura și capacitatea serviciilor ATI din centrele perinatale de nivel I din Republica Moldova. Lipsa dotărilor moderne și a medicamentelor esențiale, accesul limitat la analgezie obstetricală și lipsa personalului tânăr calificat reprezintă factori critici care pot afecta siguranța pacientelor și a nou-născuților.

Cuvinte-cheie: anestezie obstetricală, centre perinatale nivel I, capacitatea serviciilor.

Section ”Clinical study results”

EVALUATION OF THE STRUCTURE AND CAPACITY OF ANESTHESIA SERVICES IN LEVEL I PERINATAL CENTERS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Mamolea Anastasia², Chesov Ion¹

¹ Chair of Anesthesiology and Intensive Care No. 1 “Valeriu Ghereg”, Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, Chisinau, Republic of Moldova

² Public Medical-Sanitary Institution Municipal Clinical Hospital “Gheorghe Paladi”, Chisinau, Republic of Moldova

Introduction. Anesthesia and intensive care (AIC) services are an indispensable component of modern obstetric care, playing a vital role in the management of critical conditions, intra- and postpartum complications, as well as in ensuring patient comfort and safety. In the Republic of Moldova, level I perinatal centers represent the first line of contact for a significant number of pregnant and postpartum women, being responsible for a considerable proportion of obstetric and gynecological interventions. In this context, assessing the capacity of AIC services is crucial to identify systemic gaps and to propose measures aimed at strengthening the quality and safety of maternal and neonatal care.

Objective. The study aimed to evaluate the structure and capacity of AIC services in level I perinatal centers in the Republic of Moldova, with a focus on human resources, infrastructure, technical equipment, access to modern anesthetic techniques, and essential medications.

Materials and Methods. A total of 23 district hospitals with level I perinatal centers were assessed. The methodology included: application of the standardized SAT questionnaire developed by WHO and Harvard Medical School (translated and adapted to the local context), completion of annual reporting forms for AIC departments (in accordance with the requirements of the European Society of Anaesthesiology and Intensive Care and the Helsinki Declaration on Patient Safety in Anaesthesiology), and direct on-site observations through field visits. Questionnaires were distributed 2–4 weeks prior to data collection, which was carried out during July–August 2023, with reference to the activity of the year 2022.

Results. Of the institutions evaluated, 19 reported gynecology beds and 17 obstetric beds, totaling 118 (13.5%) and 171 beds, respectively. Obstetric and gynecological procedures accounted for 28.3% of all surgical interventions, with high percentages in certain hospitals (Criuleni – 58.5%, Cantemir – 47.4%). Most cesarean sections (83.7%) were performed as emergency procedures, with wide variation in the indicator per 1000 births (from 4.2 in Rezina to 247.1 in Florești).

All institutions had AIC departments, but none reported intensive care beds dedicated specifically to obstetric patients. Equipment was limited, with frequent lack of invasive hemodynamic monitoring devices (78.2%), neuromuscular block monitoring (73.1%), depth of anesthesia monitoring (100%), thermal management devices (91%), as well as difficult airway kits (73.1%) and resuscitation trolleys (100%).

Human resources were insufficient and aging: 31.5% of anesthesiologists were aged 52–62, and 19.6% were over 62 years old. Nighttime on-call coverage by anesthesiologists was not provided in compliance with regulations. Labor analgesia was available only in two institutions and on a sporadic basis, while round-the-clock regional anesthesia was available in fewer than a quarter of centers. General anesthesia was universally accessible.

Conclusions. The evaluation highlights major deficiencies in the structure and capacity of AIC services in level I perinatal centers in the Republic of Moldova. The lack of modern equipment and essential drugs, limited access to obstetric analgesia, and shortage of young qualified staff represent critical factors that may compromise the safety of mothers and newborns.

Keywords: obstetric anesthesia, level I perinatal centers, service capacity.